

Lutein: Det har glædet mig meget at høre af den ærede Indenrigsminister, at han er stemt for Afhændelsen af Porcelainsfabrikken; og det er vistnok ogsaa saamange Grunde, der tale derfor, at det bør snarest muligt udført. Jeg kan nemlig ikke erkjende, at den Omstændighed, at der nu er oprettet en privat Fabrik, bør bewirke nogen Opsættelse af dette Spørgsmaals Afgjørelse. Vi maade vel lægge Mærke til, at denne Fabrik er opstaaet, som det forekommer mig, under kunstige Forhold, og vi skulle vel vogte os for at lade den vedblive at bestaae under disse, men derimod snarest muligt bringe den tilbage til en naturlig Tingenes Orden. Naar jeg har omtalt kunstige Forhold, da ere disse af en dobbelt Natur, thi denne private Fabrik arbejder ved Siden af en kongelig Fabrik, som er understøttet i flere Henseender, deels derved, at der ikke bliver taget Hensyn til, om den forrenter de store Capitaler, der indbestaae i dens Bygninger, Inventarium o. s. v., hvilket virker skadeligt tilbage paa den private Fabrik, thi den har derved en saadan Concurrent, at den vil have Vanskelighed ved at bestaae —; men ogsaa i en anden Henseende arbejder denne Fabrik under kunstige Forhold, idet der nemlig til Fordeel for den kongelige Fabrik, vedligeholdes en høj Indførselstold paa Porcelain, og, saalænge denne kongelige Fabrik skal bestaae, vil det vel ikke være let at faae denne høie Told forandret. Som bemærket i Udvalgets Betænkning, har denne høie Told egentlig ikke tilfølg, at Toldindtagterne derved forøges, men kun, at Porcellainet fordyres for Forbrugerne. Nu mener jeg, at det vilde være ønskeligt, saasnart som muligt, at bringe denne Fabrik ud af disse kunstige Forhold, at den paa den ene Side ikke havde at befrygte Concurrenten af en bestaaende kongelig Fabrik, og at den paa den anden Side heller ikke skulde vedblive at arbejde med den Understøttelse, som den nuværende meget høie Indførselstold fører med sig. Jeg skulde derfor troe, at der netop i den Omstændighed, at der nu er oprettet en privat Fabrik, ligger en yderligere Opfordring for Regjeringen, til saasnart som muligt at søge afhændet den nuværende kongelige Porcelainsfabrik.

Det er af Rigsdagsmanden for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Lindberg) blevet bragt i Forslag at forøge det til Fiskerierne fordrede Beløb af 1440 Rdlr. med 1000 Rdlr. Vi have hørt af den høitagtede Indenrigsminister, at der ikke var nogen bestemt Anvendelse for disse 1000 Rdlr., og at der i Landets Mangel paa sagkyndige Mænd ligger en betydelig Hindring for Ministeriet i at arbejde videre. Derfor Ministeriet altsaa erkjender, at det for Tiden er vandskeligt at anvende et større Beløb end det, der er fordret, paa en hensigtsmæssig Maade, vil allerede deri, fra Thingets Side, ligge en tilstrækkelig Anledning til ikke at gaae ind paa dette Forslag. Men der er ogsaa en anden Omstændighed, hvorfor jeg paa det Bestemteste maa modsætte mig dette Forslag. Her er nemlig af et Medlem i Thinget gjort Forslag til at forøge den Bevilling, som af Regjeringen er fordret, men jeg antager, at hverken noget enkelt Medlem eller Thinget er berettiget til at forhøje de Bevillingsposter, som fra Regjeringens Side ere forlangte. (Jo! jo!) Ja, jeg veed heelt vel, at det er blevet til en Praxis her, men jeg anseer denne Praxis for aldeles urigtig, og da jeg nu førstegang under Finantslovens Behandling har den Ære at være Medlem af denne Forsamling, vil jeg allerede her paa dette Sted udtale mig derimod. Jeg skal imidlertid for Tiden ikke nærmere motivere dette, thi det er et Principspørgsmaal, hvorfor jeg særdeles maatte ønske, at Finantsministeren var tilstede derved, men da jeg seer, at han har forladt Salen, skal jeg udsætte en nærmere Motivering heraf til de lignende Spørgsmaal, der ville forekomme, navnlig under Cultusministeriets Budget, hvor der er gjort Forslag til en betydeligt forøget Bevilling til Almueskolelærernes Lønning. Jeg har her kun foreløbigt villet antyde, at jeg antager, at ethvert saadant Forslag, som gaaer ud paa at forøge en fordret Bevilling, ikke er tilstedeligt og fra Thingets Side derfor heller ikke bør benyttes, hvorimod jeg forbeholder mig senere at bringe dette Principspørgsmaal under Thingets nærmere Overveelse.

Mørgaard: Jeg vil kun tillade mig at udtale, at, efterat jeg har confereret med den høitærede Indenrigsminister angaaende den Sum,